Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 200. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 22-го ЖОВТНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, OCTOBER 22, 1981 No. 200. VOL. LXXXVIII

Представники Історичного Товариства відвідали УНСоюз і „Свободу"

У п'ятницю, 16-го жовтня, три члени Управи Українського Історичного Товариства, д-р Любомир Винар, д-р Марко Антонович і д-р Олександер Домбровський, відвідали Головну Канцелярію УНСоюзу і в-во „Свобода" та розказали членам Екзекутиви і редакції дещо про працю Товариства, зокрема у видавничій ділянці. На фото вгорі — головний секретар Володимир Сохан (перший зліва) і головний касир Уляна Дячук з гостями. Раніше Управа УІТ мала своє засідання в Ню Йорку.

Відбудеться авторський вечір Любови Коленської

Ню Йорк, Н. Й. (В. Л-ць). — Цієї п'ятниці, 23-го жовтня ц.р., о год. 7:30 вечора тут у приміщенні Літературно-Мистецького Клюбу при 136 Друга авеню (Дім Організацій Українського Визвольного Фронту) відбудеться авторський вечір письменниці Любови Коленської, члена редакції щоденника „Свобода", з нагоди появи її третьої вже з черги збірки новель „Дзеркала".

Любов Коленська

Вечір влаштовують: Спілка Українських Журналістів Америки і Літературно-Мистецький Клюб. Слово про автора скаже голова СУЖА ред. Ольга Кузьмович, а уривки з книжки „Дзеркала" і деякі досі не друковані твори читатимуть автор і керівник Студії Мистецького Слова Лідія Крушельницька.

Збірка новель „Дзеркала" це вже третя з черги книжка Любови Коленської. Попередні дві збірки — „Самотність" і „Павлів тріюмф" вийшли в 1966 і 1976 роках. Нова збірка „Дзеркала" отримала досі дуже позитивні оцінки рецензентів. У рецензії надрукованій у „Свободі" з 10-го вересня ц.р. ред. Іван Кедрин пише, що нова збірка відрізняється від двох попередніх. У ній є „глибша тематика, менше сентиментальізму, більший нахил до сукупного, короткого вирazy і — може ще більший нахил до прегарних описів природи, що грають ролю наче музичного дострою до писаного тексту, чи хору у старогрецькій драмі".

Організатори авторського вечора інформують, що учасники матимуть змогу набути це вартісне видання з підписом автора під час вечірки. Л. Коленська вже більше як десять років працює в редакції „Свободи". З огляду на особливість вечора, організатори надіються на велику кількість учасників.

Володимир Денисенко співатиме на Союзівці

Союзівка. — Бас-баритон з Варшавського Великого Театру Володимир Денисенко виступить на Союзівці в п'ятницю, 30-го жовтня. Акомпаньоватиме співакові піяніст-віртуоз д-р Юліяна Осінчук.

Кілька концертів-виступів перед українською публікою в ЗСА і Канаді дасть маестро В. Денисенко на домагання українських любителів вокального мистецтва; частину цих концертів спонзорує УНСоюз, а деякі концерти — інші українські громадські організації на місцях. Артист-співак пляніє виступити ще в таких містах: Чикаго, Ню Йорк, Філядельфія, Клівленд, Баффало, Ню-арк-Ірвінгтон, Дітройт, Торонто та Гамилтон.

Володимир Квас кандидує на другу каденцію

Позначення на автомобілі Володимира Кваса говорить само за себе: популярний управитель Союзівки кандидує поновно на члена леґіслятури повіту Олстер, який включає Союзівку. У зв'язку з виборами 3-го листопада ц.р. автомобіль В. Кваса можна часто бачити на дорогах повіту, а його фота у різних місцевих газетах, які завжди підкреслюють його українську національність та вклад праці у розвиток повіту і стейту.

МІТТЕРАН ВІДБУВ РОЗМОВИ З РЕҐЕНОМ

Вашингтон. — Соціялістичний президент Франції Франсуа Міттеран прибув до ЗСА, де він взяв участь у відзначуванні 200-ої річниці рішальної битви в Революційній війні ЗСА під Йорктавном, Вірджінія, яка закінчила довголітню криваву боротьбу американських колоній з англійським метрополем.

У битві під Йорктавном з одного боку взяли участь американські й французькі військові частини та фльота при співучасті представників інших европейських народів, а з другого боку англійський експедиційний корпус. Командир англійських військ лорд Корнвалліс побачив безвиглядність у битві під Йорктавном та взагалі у тій війні й піддався військам, яких командиром був Джордж Вашінгтон, пізніший перший президент ЗСА.

Відзначування роковин битви під Йорктавном стало доброю нагодою для президента Рональда Реґена та для президента Міттерана висловити свої погляди до актуальних сьогодні питань, а зокрема до конференції в Канкун, Мехіко, яка відбувається 22-23-го жовтня.

Президент Реґен підкреслив у своїй промові співпрацю різних европейських народів і їхній духовний та фізичний вклад в постання тієї нової республіки, яка виросла на основного захисника західньої духовости, здобутків людини і народів, та перебрала на себе ролю оборонця людських і національних прав у світі. Він згадав, що це все сталося завдяки американській системі свободи, яка давала й дає можливість кожній людині максимально розвинути свої сили й можливості. Президент Реґен при тому додав, що для дальшого захисту свободи і для оборони людських здобутків потрібна сила, навіть збройна сила, бо мілітарна слабість, як це показує історія, завжди запрошувала агресора до започаткування війни.

Президент Міттеран згідно зі своєю ідеологією кладе наголоси на інші аспекти суспільного життя. Він наголосив потребу взаємної допомоги різних народів у світі, зміцнення впливу соціяльних груп на керування державою, на господарське життя, він висловився за зміцненням голосу державних чинників, які репрезентують цілу націю в усіх ділянках життя, а зокрема в економіці.

Після військової паради й виголошення промов обидва президенти удалися до недалекого історичного Вілліямсбурґу, де вони відбули основниші розмови. В тих розмовах виявилися різниці в підході обидвох президентів до розв'язки різних актуальних проблем. Президент ЗСА наголошував одиницю і її ініціятиву як основний творчий чинник, президент Міттеран обстоював думку, що в сучасних умовах суспільність як організована сила і через державу та її органи мусить втручатися в усі важливі справи. В питаннях зовнішньої політики постава обидвох президентів подібна. Обидва вони обстоюють потребу зміцнення оборони заходу та конечність спільними силами шукати виходу зі складних ситуацій сучасности.

Кандидат на губернатора Флоріо зустрівся з українськими виборцями

Джеймс Флоріо (п'ятий зліва) з українськими демократами.

Ірвінґтон, Н. Дж. — У неділю, 4-го жовтня, у вечірніх годинах, тут, в Українському Народному Домі, кандидат на губернатора стейту з Демократичної партії Джім Флоріо зустрівся з представниками українських демократів з семи повітів цього стейту.

Головував на зібранні Михайло Матіяш, президент Клюбу американських українських демократів з Ессекс повіту. Майстром церемоній був Йосип Лисогір, президент Українських американських демократів стейту і представник повіту Юніон. Були тут представники з повітів: Пассейк, Мідлсекс, Сасекс, Ессекс, Юніон, Гадсон і Берлінгтон.

Конгресмен Дж. Флоріо, хоч мав дуже переповнений активностями день, радо прибув на вечірню зустріч і ще раз висловив перед зібраними українцями свою програму і як він її буде здійснювати, коли виграє осінні вибори.

Крім загальних справ, які цікавлять всіх виборців у стейті незалежно від етнічности, — таких справ, як поборювання злочинности, справ масової транспортації, поліпшення служб обслуги громадян, зменшення безробіття, більший нагляд над викиданням індустріяльних і хемічних покидьків, пожвавлення у стейті приватної ініціятиви в ділянках торгівлі й промислу, що створять додаткові місця праці для безробітних і подібного, кандидат Флоріо заторкнув справи, які цікавлять спільноту українців.

Саме він, внук іміґранта з Італії, розуміє проблеми і аспірації українців. Він заявив свою готовість сильно підтримати намагання відповідних груп у стейті полі-

(Продовження на стор. 4-ій)

Український Музей знову одержав дотацію

Ню Йорк, Н. Й. — Інститут Музейництва, що є агенцією федерального Уряду призначив 15,000 дол. допомоги Українському Музеєві в Ню Йорку.

Це вже друга дотація від федерального Уряду, яку Український Музей дістав цього року. Теперішня дотація призначена не на якусь спеціяльну програму, але є піддержкою загальної діяльности Музею.

Повідомляючи Музей про признання дотації, Інститут Музейництва також подав, що він цього року розглянув 1,300 аплікацій від різних музеїв ЗСА і Пуерто Ріко.

„СОЛІДАРНІСТЬ" ХОЛОДНО ЗАРЕАҐУВАЛА НА ЗМІНИ В КОМПАРТІЇ

Варшава, Польща. — Численні пресові агентства і кореспонденти інформують з Варшави, що польська вільна профспілка „Солідарність", зглядно її лідери, холодно сприйняли повідомлення про уступлення з посту першого секретаря Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії Станіслава Кані і призначення на його місце дотеперішнього прем'єра і міністра оборони Войцеха Ярузельського.

В окремому зверненні, опублікованому після цієї зміни говориться більше про самий характер започаткованої співпраці профспілки з урядом у справі розв'язання харчової кризи, а дуже мало про зміни, які широким розголосом відбились у цілому світі. Голова Крайового Комітету профспілки „Солідарність", Лех Валенса перебуває тепер на офіційних відвідинах у Франції, куди його запросила французька профспілка. Валенса має на руках також запрошення найбільшої американської профспілки Американської федерації праці — Конгресу індустріяльних організацій і з цього запрошення він скористає у пізнішому часі, як заявили його найближчі співробітники.

Профспілкові діячі приватно заявили, що ген. Ярузельскі належить до поміркованої верстви польських політиків і правдоподібно вестиме цю саму політичну лінію, яку вів Каня, тільки може іншими способами. До речі він (Ярузельскі) користується більшим довір'ям Совєтського Союзу, бо після його вибору на становище першого секретаря сам Леонід Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, висловив йому свої ґратуляції і з вдоволенням заявив, що ген. Ярузельскі належить до осіб, які високо цінять польсько-совєтську дружбу.

Політичні спостерігачі висловили думку, що новий шеф польської компартії правдоподібно залишить за собою також пост прем'єра і це буде перший випадок за останніх 27 років, що одна й та сама особа займала два найвищі становища в партії і уряді.

Лех Валенса у зустрічі з кореспондентами в Парижі висловив сподівання, що концентрація влади в одних руках причиниться до покращення економічної ситуації в Польщі. „Профспілка, — заявив Валенса, — матиме до діла з одною людиною, яку ми знаємо з раніших розмов". Запитаний журналістами чи профспілка й далі наполягатиме на заповідженому страйку, метою якого є запротестувати проти підвишки цін, Валенса виминачо заявив, що профспілка все змагатиметься за „контрольовану демократію і права громадян".

Пресові агентства поінформували у вівторок вечором, 20-го жовтня ц.р., що після ув'язнення трьох діячів вільної профспілки „Солідарність" в Катовицях дійшло до більших заворушень. Понад 5,000 робітників вийшли на вулиці, щоб запротестувати проти поведінки поліції. Скріплені відділи поліції почали ставити спротив демонстрантам і так дійшло до зудару робітників з поліцією. В офіційному повідомленні говориться, що демонстранти обкидали камінням і пляшками поліційну станицю, повибивали вікна, перевернули поліційне авто. В повідомленні також говориться, що поліція сконфіскувала 2,500 летючок з антикомуністичним і антисовєтським змістом, що їх роздавали прохожим демонстранти.

В ЮҐОСЛАВІЇ ПОМЕР СВ. П. АРХИЄПИСКОП ГАВРИЇЛ БУКАТКО

Керестур, Юґославія. — З Ватикану повідомили, що в неділю, 18-го жовтня 1981 року у юґославській місцевості Керестур помер на 68-му році життя Архиєпископ белградський для католиків в Юґославії св. п. Гавриїл Букатко, член Синоду єпископів Української Помісної Католицької Церкви.

Св. п. Гавриїл Букатко

Покійний Владика народився 1913 року в місцевості Адрієвці, Хорватія; студіював в Римі і в дні 2-го квітня 1939 року був висвячений на священика. Після довголітньої місійної праці серед бачванських українців, 27-го квітня 1952 року відбулись єпископські свячення Г. Букатка. Головним святителем був юґославський архиєпископ Уйчич. Свячення відбулися в латинському обряді, бо крижевська єпархія від шістьох років не мала свого єпископа, а з огляду на політичну ситуацію і напругу, яка тоді існувала між урядом і Церквою в Юґославії, українські єпископи не мали змоги прибути до Белграду. Архиєпископ Уйчич тоді ще мабуть і не думав, що хіротонізований ним єпископ Гавриїл Букатко стане згодом його наслідником на белградському престолі. Коли до того дійшло в 1964 році після смерти архиєпископа Уйчича, історики Церкви відмічували, що це був перший випадок коли католики покликали на владичий престіл неюґослава, а до того людину, яка була сильно заанґажована в Церкві Східнього Обряду.

До Крижівської єпархії належить біля 50,000 вірних — хорватів, русинів, українців, мадярів, румунів й інших. В 1980 році Архиєпископ Г. Букатко зрезиґнував з уряду архиєпископа Београду з огляду на хворобу і постійно мешкав в Керестурі.

Покійний Владика Гавриїл, єпископ северіянський, брав участь в єпископських нарадах і пізніше синодах УПКЦеркви, відзначався чудовим голосом і ввесь час опікувався тими своїми вірними, які потребували духовної чи матеріяльної допомоги.

Похорони Владики Гавриїла відбудуться в четвер, 22-го жовтня ц.р.

В Америці

У ЗВ'ЯЗКУ З РЕЦЕСІЄЮ, ДО ІСНУВАННЯ ЯКОЇ признаються також офіційні урядові чинники, зростатиме також безробіття в З'єднаних Стейтах Америки. Економічні дорадники президента Рональда Реґена кажуть, що під теперішню пору безробіття становить 7,5 відсотка, але в зимових місяцях цей відсоток напевно піднесеться принаймні до 8, або навіть 8,5 у залежності від того, які підприємства будуть звільняти своїх робітників у зв'язку із загальним обмеженням федеральної допомоги і новим економічним пляном президента Реґена.

ЗДЕРЖУВАННЯ КОРАБЛІВ І ЧОВНІВ прибережною сторожею ЗСА з метою обмежити число нелеґальних емігрантів з Гаїті і перепачковування наркотиків до З'єднаних Стейтів Америки різнонаціонального контрабандою натрапляттиме на труднощі у зв'язку з новими фінансовими обмеженнями федерального Уряду. Командант прибережної сторожі заявляє, що 12-відсоткове обмеження фондів на цю службу може дуже неґативно відбитись на ефективності цієї служби і заохотити групи контрабанд, які займаються перепачковуванням людей і товарів до Америки, подвоїти свою дію.

ДЕЯКІ ДОСЛІДЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ СТВЕРДЖУЮТЬ, що надмірне споживання харчів і алькогольних напитків студентами університетів, збільшують число злочинности в ЗСА, бо студенти витративши на харчі і алькоголь, починають нелеґальним способом здобувати фінанси, анґажуючись дуже часто навіть до розповсюдження наркотиків чи інших нелеґальних товарів. Крім того, — кажуть спеціялісти, — надмірне споживання поганої якости харчів, так званого „джонк фуду", є шкідливим для здоров'я молодих людей. Знавці доражують, щоб батьки і виховні інституції звертали на ці справи більше уваги і вкючали до своїх програм інформації про шкідливість надмірного об'їдання чи споживання алькоголю.

БЕЙЗБОЛОВА ДРУЖИНА ЛОС АНДЖЕЛЕС даджерс, перемігши монтреальську Експос вислідом 2 до 1, у п'ятих і останніх змаганнях серії відразу після гри літаком прибула до Ню Йорку, де у вівторок, 20-го жовтня ц.р., розпочались змагання за світовий чемпіонат у бейзболі. Каліфорнійці зустрілись у Ню Йорку з місцевою дружиною Енкіс у т. зв. світовій серії бейзболу.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА Реґена намагається применшити ролю колишнього президента Ричарда Ніксона, який, після похоронів єгипетського президента Анвара ель-Садата не повернувся до ЗСА, як це зробили два інші колишні президенти — Джералд Форд і Джіммі Картер, але залишився на Близькому Сході і при тому відвідав ще чотири країни: Савдійську Арабію, Йорданію, Марокко і Тунезію. Вашінґтон і раніше підкреслював, що поїздка Ніксона є приватного характеру, але політичні спостерігачі заявляють, що Ніксон перед і після поїздки зустрічався з Президентом і його найближчими співробітниками, інформуючи їх про заплановані відвідини і про висліди розмов відбутих між ним і лідерами названих держав. Речники колишнього президента категорично підкреслили, що поїздка була приватною і що Р. Ніксон отримував допомогу від американських амбасад тільки у справі аранжування зустрічей. Офіційні речники ЗСА в ніякому разі не були замішані у ці переговори. Білий Дім і Державний департамент також заперечили, що поїздку Ніксона аранжував державний секретар Александер Гейґ.

НА ПРОЦЕСІ ПРОТИ Д-РА ДЖОРДЖА Нікопулоса, приватного лікаря Елвіса Преслі, встановлено на підставі дослідів, що в організмі Преслі було знайдено принаймні 12 різних хемічних складників, які походили від медикаментів, що їх приписував співакові-артистові згаданий лікар. Д-ра Нікопулоса не судять за вбивство чи спричинення вбивства Преслі, а тільки за надмірне приписування йому різних переважно побуджуючих медикаментів.

У світі

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ І МІНІСТЕР ОБОРОНИ Судану, генерал Абдель Маґід Гамід Халі виступив на пресовій конференції в столиці Судану, Хартумі, з вияснennями стосовно питання американської допомоги тій країні в обличчі загроз з боку Совєтського Союзу і його сателітів. На думку суданських чинників, що їх репрезентував віцепрезидент, американської допомоги зовсім не вистачає. Ці недоліки можна усунути тільки пляновою акцією протягом довшого часу. Судан стоїть в обличчі совєтської загрози, яку серед його сусідів репрезентує в першу чергу Лівія. Лівія дістає від Совєтського Союзу всю можливу зброю, експертів, технічну допомогу і інструкторів і керівників у всіх важливих ділянках.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ПРИГОТОВЛЯЄ висилку груп спеціялістів в різні країни, які переводять у себе індустріялізацію та інтенсивну розбудову господарського життя, з метою вивчити на місці потреби тих країн і застосувати в допомозі їм якнайкращі методи. Основним спрямуванням американських заходів буде розбудити господарську ініціятиву мешканців таких країн, навчити їх господарсько діяти самому, а накінець заохотити до творення власних підприємств та взагалі варстатів праці. Адміністратор Агентства для міжнародного розвитку Пітер МекФірсон поінформував, що при його агентстві буде створене спеціяльне Бюро для приватних підприємств, яке організуватиме й відповідатиме за ту ділянку роботи.

ЯСІР АРАФАТ, ЛІДЕР ПАЛЕСТИНСЬКОЇ Визвольної Організації негайно після перебування в Пекіні, подався до Москви, щоб затерти там неприємне враження, викликане його поїздкою до найбільш непримиренного ворога Москви, червоного Китаю. Другою причиною його поїздки в Москву є поінформування совєтських чинників про умови й наслідки вбивства президента Єгипту Анвара ель-Садата. Москва, як подають міжнародні джерела, крайньо стурбована розвитком подій після смерти президента Садата. Замість сподіваних поважних заворушень, а навіть громадянської війни, яку заповідали в такому випадку Арафат й інші арабські чинники, наступник Садата дуже швидко опанував ситуацію й не лише продовжує, але й зміцнив дотеперішню противосовєтську лінію. Арафат їздить кожного року двічі до Москви, а від його останнього там перебування минув вже повний рік, бо був він там востаннє в часі Олімпійських ігрищ, 1980.

ПІСЛЯ ПЕРЕБОРЕННЯ НЕПОРОЗУМІНЬ і розходжень, які постали між індійською парляментарною репрезентацією і китайськими державними чинниками з приводу різниць у поглядах на питання прикордонних територій, непорозуміння розв'язано й індійська делеґація до Пекіну виїжджає. Лідером делеґації буде посол до індійського парляменту Сатпаль Міттаміль, а всіх членів матиме вона 20. Члени делеґації мають нав'язати контакти з різними державними й суспільними діячами та створити атмосферу й промостити шлях до дальших таких поїздок. Відносини між Індією й КНР дуже нерівномірні й усякі спроби знормалізувати їх останньо не дали тривалих успіхів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Замалий крок

З'їзд польської незалежної самоуправної профспілки „Солідарність", який закінчився на початку жовтня ц. р., розглядав цілий ряд проблем з життя сучасної Польщі, які замовчувала пануюча комуністична влада, твердячи, що остаточно їх уже розв'язано й нічого їм більше присвячувати окрему увагу. До таких проблем сучасний польський режим зараховує справу національних меншин у Польщі. Проблема ця у сучасній Польщі не тільки, що не розв'язана, але навпаки вона щораз більше наболіла й зближається до того критичного пункту, на якому її треба буде розв'язати, або, якщо ні, то виникнуть з цього чималі дальші комплікації й ускладнення. З'їзд „Солідарности" прийняв у цій справі наступну резолюцію, яку подаємо за Пресовою Службою ЗП УГВР:

„Турбуючись розвитком польської культури, що готова сприймати надбання інших народів, висловлюємо волю виявити не меншу турботу про те, щоб польські громадяни, приналежні до інших народів і етнічних груп — білоруси, цигани, греки, литовці, лемки, німці, українці, татари, євреї та інші національності — могли мати в спільній з поляками батьківщині умови для вільного розвитку своїх культур та передання їх наступним поколінням.

Ми хочемо, таким чином, бути вірними традиції Речі Посполитої багатьох народів.

Багатство польської культури-це також реґіональні відмінності, які повинні бути культивовані.

Наша Спілка є проти будь-яких національних поділів і буде боротися за забезпечення повних громадянських прав усіх поляків, незалежно від їхньої національної приналежности чи походження."

Незавидний стан національних меншин, а в першу чергу української, вимагав, щоб до нього зайняти поставу. Той стан відчували добре делеґати З'їзду „Солідарности", які приїхали з усіх більших осередків Польщі й знали докладно положення й потреби на місцях. Завдяки тому дещо часу вони присвятили обговоренню тієї справи та у висліді тієї дискусії прийняли резолюції. Резолюції, як бачимо зі зацитованих вище текстів, є зовсім невистачаючі, нікого вони задоволити не можуть, бо залишаються своїм змістом далеко поза потребами національних меншин у Польщі. Перед поляками, а в тому й перед „Солідарністю" ще чимала дорога, яку вони мусять пройти, щоб розв'язати проблему меншостей у Польщі. Резолюція у справі меншин показує як трудно полякам звільнитися з помилок минулого і вийти на твердий шлях здорових життєвих умов між поляками й польською державою та національними меншинами. Найкраще видно це у випадку українців.

Положення українців у Польщі відрізнялося від усіх інших своєю складністю і великими труднощами, що їх мусіли на протязі десятків років переживати українці на терені Польщі. Не тільки комуністичний державний режим, але також польське населення було активно ворожо наставлене до українців і то в такій мірі, що українцям приходилося затаювати свою національність, уникати навіть у власній хаті говорити українською мовою, скривати перед власними дітьми свою національність. На жаль, резолюція „Солідарности" ані словом не згадала про це нелюдське поступування. Очевидно, ми не збираємося засуджувати „Солідарности" за цей недолік, ми тільки мусимо сказати, що без усвідомлення й публічної заяви про ту велику несправедливість супроти українців — полякам важко зробити великий крок у напрямі повної розв'язки тієї проблеми.

І тому не диво, що, формулюючи свою позитивну поставу, члени З'їзду „Солідарности" ще й надалі повторяють за різними польськими шовіністичними газетами віджилу леґенду про лемків, як окрему національну групу, таку, як українці, білоруси, німці тощо. Направду стає соромно, що поляки, які спромоглися на такий могутній революційний здвиг, як вільна профспілкова система „Солідарність", так дуже позаду залишилися в інших важливих життєвих питаннях сучасної Польщі.

Резолюція „Солідарности" є кроком у правильному напрямі. Але кроком дуже малим і далеко не вистачаючим. Суспільство сучасної Польщі, а спеціяльно його передові елементи, які зібралися у „Солідарності" мусять той крок якнайскорше зробити не тільки в інтересі численної української національної групи, але також у власному. Українці в Польщі хотять разом з польською громадкістю будувати нову кращу Польщу. Але будь-чиї спроби ділити їх і парцелювати стоять і стоятимуть перешкодою для об'єднання їхніх енерґій в праці для кращого майбутнього.

М. Платковський

ТРИ АТЕНТАТИ З ТОГО САМОГО ДЖЕРЕЛА

У цілому світі шаліє тероризм. Вбивають міністрів, політиків, промисловців і т. д. В 1981-му році аж три атентати були скеровані проти голів держав: президента Реґена, Папи Івана Павла II (Ватикан є джерелом, хоча вага цієї держави — Папи — є незмірно більшою, ніж голів інших держав) і врешті — президент Садат. Немає чого писати на ту тему, що в кожному випадку злочинна рука підносилася проти найважливіших і найзначніших постатей некомуністичного світу. Два перші атентати, хвала Богу, не вдалися. Третій атентат вдався. І хоч Єгипет — це порівнюючи мала держава, але значення цієї держави у міжнародному світі — дуже велике, а особа президента Садата відогравала таку визначну ролю, що його смерть — це невіджалувана втрата якраз для західнього, некомуністичного світу.

Не будемо також порушувати всієї жахливости огидних атентатів під поглядом моральним, чисто людським. У цьому жорстокому світі мало хто, а тим більше злочинці, бере під увагу моральний бік справи. Цікаво проаналізувати інший бік цих страшних випадків, а саме: хто ж був тим, хто стояв за цими атентатами?

Замаховцем на през. Реґена був неурівноважений психічно молодий чоловік, який у минулому мав пов'язання з групою правих екстремістів. На Папу римського стріляв турок, який теж нібито належав до правих турецьких екстремістів. Суд над ним ствердив, що замаховець на Папу мав безумовно попертя від більшої групи осіб, але не міг устійнити, що це була за група. На през. Садата атентат вчинили нібито мусульманські „фундаменталісти" Отже, ніщо немов би то не вказує на ту чи іншу участь в цих атентатах якихось лівокомуністичних елементів, пов'язаних в той чи інший спосіб з Москвою. Але пригляньмося до справи більш уважно.

На президента Реґена вчинено атентат після того, як він — ще перед виборами і після них — заповів свою нову політику супроти Москви. Хто був зацікавлений в тому, щоб усунути цього американського Президента, який започаткував, властиво, нову еру в політиці Захід-Схід?

Папа Іван Павло II, Папа поляк і Папа, який за короткий час свого понтифікату здобув величезний моральний вплив у всьому світі і який проповідував ідеї справжнього миру, опертім на свободі і пошануванні прав націй і людини, був страшно невигідний для Москви. Недарма існує погляд, що без цього Папи в Польщі не дійшло б до тих подій, які тепер в ній відбуваються.

Садат, який зірвав уже роки тому приязні відносини з СССР і зовсім недавно викинув совєтського амбасадора з Каїру, який започаткував нову еру у відносинах з Ізраїлем і який, зблизившись із Заходом і насамперед з ЗСА, стояв на перешкоді московським плянам панування в країнах Африки, — такий президент Єгипту був безумовно в очах Москви її небезпечним ворогом. Те, що в арабських країнах, як Лівія, Сирія тощо, танцюють з радости на відомість про смерть Садата, ще нічого не доводить, бож якраз ці арабські країни є слухняними „союзниками" Москви. І також приналежність замаховців до правих екстремістів чи мусульманських фундаменталістів — також не є міродайним, бож загальновідомо, що і „праві екстремісти" і мусульманські фундаменталісти є просякнені совєтсько-комуністичною агентурою і часом навіть не розуміють, з чийого доручення вони виконують свої чорні діла.

Очевидно, немає жадних доказів на те, що у всіх трьох атентатах діяла закулісова московська аґентура. Можливо, що поліційні чи розвідчі чинники в ЗСА, Італії чи Єгипті знають більше, ніж вони офіційно заявляють. І це можна зрозуміти, бо що мала б робити Америка, якби було стверджено, що справжнім замаховцем на президента Реґена був якийсь відділ КҐБ? Чи можна було б у такому випадкові провадити „розмови" з представниками СССР?

Треба і можна цілком виразно ствердити лише таке: у всіх трьох випадках користь з вдалого атентату могла б бути лише для Москви. Чому ж цей „збіг обставин"? Атентати скеровуються на тих осіб, які є невигідні для Москви... Можна лише повторити: слава Богові, що перші два атентати не вдалися. Але — яка невіджалувана втрата, що злочинці таки потрапили замордувати відважного і мудрого державного мужа, яким був президент Садат!

Нам видається, що доки існуватиме російсько-совєтська імперія, доти світ не знатиме ні миру, ні поступу, ні спокою. І доки не заіснує справжня солідарність поміж усіма тими націями, які прагнуть справжнього миру і спокою в світі, доти ледве пощастить поборoти небезпеку, що висить над усім світом, небезпеку, яка походить з Москви. Солідарність поміж усіма націями — це значить також з тими націями, які сьогодні поневолені Москвою, не виключаючи, звичайно, і України та інших неросійських націй у Совєтському Союзі. Бо коли терор на Заході скерований сьогодні на окремі, щоправда центральні, особи, то в СССР терор шаліє супроти цілих

(Продовження на стор. 4-ій)

Людмила Волянська

„Нумо приятелювати..."

За ще не повні два роки свого існування газета „третьої хвилі" еміґрантів із СССР „Новый Американец", яка перший рік друкувалась у друкарні „Свободи" заки не перейшла до власних приміщень в Ню Йорку, вже не одноразово писала на українські теми і завжди позитивно і з розумінням української проблематики.

Зокрема повно й прихильно цей часопис насвітлює українсько-жидівські відносини, пишучи раз-у-раз про оптимістичне майбутнє, якщо раз і назавжди анімозії, які існували (і ще далі існують) поміж обома народами, зникнуть, а на їх місце прийде почуття пошани й дружности поміж обома народами, які вже тисячоліття живуть поруч один одного в Україні, тобто поміж народом жидівським і українським. Подібний наскрізь позитивний характер мають і матеріяли надруковані в ч. 87-му газети з 10-16 жовтня на двох повних сторінках. Тут маємо редакційний коментар, яким газета інформує своїх читачів про нові нагінки на українців і жидів у київській і львівській газетах, де не жалкують найбільш неґативних епітетів на адресу „сяких-таких" сіоністів і „буржуазних українських націоналістів".

І ось їм у відповідь газета „Новый Американец" дає гідну відсіч — три матеріяли від українця і двох жидів, які живуть в Америці. В цих статтях ці вільні люди розповідають, що саме вони думають про міжнаціональні відносини.

Тут вміщено статтю недавнього еміґранта з СССР Михайла Крайзмана з Бруклина, Н. Й., під вимовною назвою: „Мене спасли украінці". Цей зворушливий спогад з власних переживань автора під час війни є сповнений почуття безмежної вдячности до українців і не тільки через його рятунок особистий. Взагалі українці — це люди „прекрасної душі", — каже він. Тому М. Крайзман закінчує свій спогад так: „Я вітаю починання газети „Новый Американец", яка проводить лінію на зближення української і єврейської еміґрації. Нумо приятелювати з нашими земляками українцями!".

Добрим матеріялом про українсько-жидівські відносини є стаття публіциста Анатоля Камінського, донедавна члена редакції українського журналу „Сучасність", „В полоні 'колективної провини' ", яка в газеті появилася в російському скороченому перекладі. Автор в статті вітає дискусію, стверджує існування в обох таборах „комплексу колективної провини і відповідальности", з чого є шкода велика для всіх. Не приносить користи й валкування справи: хто, кого і коли кривдив. Тим часом, об'єднані спільною долею „ґеноцидних експериментів тридцятих років", — шість мільйонів жидів знищив Гітлер, а десять мільйонів українців знищив Сталін, — українці й жиди повинні дружньо співпрацювати, поховавши назавжди „саму думку, — глупу й злочинну, про злочинність цілого народу". Натомість радить А. Камінський використати досвід з минулого, коли всетаки були світлі моменти співпраці поміж обома народами.

Тут на перше місце вибиваються спільна боротьба з російським царизмом; наявність в Уряді Української Народної Республіки міністрів жидівської національности; спільний виборчий бльок національних меншин в польському сеймі, куди входили українці, жиди й білоруси, та досвід недавнього минулого і теперішньої дійсности — єднання українських і жидівських політичних в'язнів по численних тюрмах і концтаборах СССР.

Слід тут додати і надзвичайно корисну роботу, що її провадить у Ню Йорку, наприклад, „Клюб Круглого Стола в Ню Йорку", що його ось чергова зустріч-панель відбувається в четвер, 22-го жовтня, знову з цікавою програмою й добрими промовцями.

Між ними бачимо прізвище Михайла Крайзмана, автора цього гасла — „Нумо приятелювати з нашими земляками українцями!", статті „Мене спасли украінці", яку згадано вище. Тут промовляють також відомі українцям Марк Поповський та Ізраїль Шмуклер.

Замикає сторінку лист до редакції „Н. А." львов'янки Іти Епштейн, тепер з Ворстер, Масс., під назвою „Євреї і українці". Авторка, як і всі інші дописувачі до цієї цікавої газети, пише про українсько-жидівські відносини в її рідному Львові, з якого вона винесла найкращі спогади і де вона не знала ніякого „антисемітизму", або, як вона пише, „в свій час мені ні разу не довелося почути від цих людей (українців) ні одного грубого слова про мою національність". Але ситуація драстично змінилася, коли у Львів вступили совєтчики: для них, пише І. Епштейн, місцеві люди розпадалися на „жідоф" і „бандєровцеф", а вони самі були „свої, русскіє". Оці „каґебешники", вже дбали „повною парою" про те, щоб посіяти ворожнечу поміж автохтонами, місцевими мешканцями — і жидами й українцями.

Як бачимо з невгаваючого крику в Києві, Львові й скрізь в совєтах проти „українсько-єврейського діялогу на Заході", що ворог українців і ворог жидів не спить. Його непокоїть факт, „що в еміґрації українці і жиди роблять спроби заприязнитися, об'єднатися, ліпше зрозуміти одні других. „Користуючись повним набором каґебешної інформації, київський автор (автор з

(Закінчення на стор. 3)

Василь Федорончук

ДВА ВЕЛИКІ ЗВОРОТИ: АМЕРИКА РЕҐЕНА і ФРАНЦІЯ МІТТЕРАНА

II

Міттеранові пощастило створити цей бльок сил, часто гетерогенних, і втримати його об'єднаним, коли був в опозиції, тобто тоді, коли було легше погодити конкретні вимоги зі загальними формулами. Але важче тепер втримати компактність бльоку, коли мова йде про приймання конкретних урядових рішень. Покищо новий президент провадить тонку гру, щоб зберегти рівновагу і задовольнити різні течії без того, щоб утратити потрібну свободу руху.

Конкретним пробним тереном буде для Міттерана, як є зрештою і для Реґена економічна програма. І тут два експерименти розвиваються — з відмінним підходом і з протилежною візією співвідношення між кон'юнктуральними труднощами і основною стратеґією. Американська програма дає пріоритет боротьбі проти інфляції, французька програма — зменшенню безробіття, значить „пожвавленню попиту" і соціяльних реформ. Але до якої міри ця настанова зможе діяти в рамках нинішньої міжнародної економічної кризи? Контраст, котрий виник у Люксембурзі на зборах (29 і 30-го червня) Европейської Ради між економічним підходом Міттерана і економічним підходом німецького канцлера Шмідта й британського прем'єр-міністра Тачер є показовою ознакою складної „гри обумовлювань", яка обрисовується тепер між національними економічними і „міжнародним економічним компонентом для всіх західніх країн.

Ідеологічний контраст між правим експериментом в Америці і лівим експериментом у Франції — виразний і він вставляється у ширший контекст розходжень між ЗСА і Західньою Европою стосовно багатьох важливих тем закордонної політики. Полеміка при кінці червня між Білим Домом і Єлісеєм про вхід комуністів до французького уряду здавалась першим підтвердженням контрасту між ними.

Проте уважна аналіза вказує, що картина стосунків між Америкою Реґена і Францією Міттерана є куди складнішою, більш тонкою та інтереснішою і показує, за фасадою ідеологічного антагонізму, багато важливішу зону конкретних збіжностей.

Насамперед треба применшити дійсну важливість згаданої контроверсії про проблему комуністів. „Попередження", скероване державним департаментом до Парижу, в дійсності було звернене деінде: воно виникало не так з побоювання заради „французького випадку", як з турботи заблькувати на майбутнє небезпеку „його експорту" до інших країн (Італія, Еспанія, Греція).

Енерґійно реагуючи на жест Вашінґтону, Міттеран уміло використав інцидент для внутрішнього вжитку, викликаючи в свою користь в громадській думці традиційний „ґоллістський рефлекс". Але приватно Білий Дім і Єлісей вживали куди примирливішу мову, обмінялися запевнюючими вияснениями і обидва вважають нині вичерпаним цей „марґінальний" епізод.

У яких формах окреслюється, отже, на майбутнє діялог між Вашінґтоном і Парижем? Відповідаючи на це запитання, треба розрізнити між трьома центральними проблемами сучасного моменту: стосунки Схід-Захід, стосунки Північ-Південь і економічні взаємини між західніми країнами.

Про першу точку вже виникла „новість може найбільш парадоксальна: Франція Міттерана, здається, бере на себе ролю европейської „пілястри" американської політики супроти СССР саме в моменті, коли, через низку внутрішніх труднощів, Німеччина Шмідта, яка виконувала її в минулому, здається не є здатною її продовжувати і справляє враження, що вагається.

Від моменту, коли узяв владу, уряд Міттерана підтвердив свій повний „атлантизм" і загострив критику московсько-совєтського експансіонізму. „Ми є найпевнішими союзниками ЗСА", — кількакратно повторив міністер закордонних справ Шейссон. Але якщо це могло видаватися зрозумілою і традиційною формулою, недавнє інтерв'ю Міттерана для німецького тижневика „Штерн" вказало, без можливости двозначностей, що французький президент є нині між европейськими діячами тим, хто приймає й поділяє у найрішучіший спосіб „засновки", які керують політикою адміністрації президента Реґена у відношенні до СССР, а саме:

1. Пріоритетною вимогою Заходу є відновлення, шляхом програми переозброєння, „рівноваги сил", яка змінилася в останніх роках у користь Москви;

2. Що стосується Европи, потрібно, отже, приступити до здійснення програми розміщення европейських ракет;

3. Слід переговорювати з СССР, але переговори мають початися тільки на базі відновлення рівноваги.

(Продовження буде)

Олександер Татомир

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИСТИЧНИЙ РУХ

III

Офіційно очолював підприємство імпорту й експорту товарів та користав з послуг Комерційного банку в Парижі, що був власністю Центрального банку Совєтського Союзу. Визначався великим спритом і хоч французька поліція постійно за ним стежила та мала певні докази на його зв'язки з Росією і терористами, довгий час не могла зловити його на гарячому. Приміщенням Курієля покористувалися провідні терористи, а між ними теж керівник найгрізнішої банди, яка безпощадно нищила Европу, Карльос де Джакель. Курієль створив терористичну бриґаду для Латинської Америки. Невідомі напасники вбили його 1978 року. Він був найздібнішим провідником допомогової терористичної бази у Франції, яка обслуговувала ввесь підпільний рух у світі, зокрема в Европі. Особисто не брав участи в терористичних нападах.

Чільні терористи

Авторка коротко згадує про діяльність різних терористів, а дещо довше зупиняється на більше замітних, як ось:

Карльос де Джакель — син багатого лікаря з Венесуелі, який з пошани до Леніна дав своїм трьом синам імена: Ілліч, Володимир і Ленін. Володимир Карльос від зарання був зорієнтований на Москву. Став членом комуністичної партії, згодом зв'язковим партійних клітин і координатором вуличних демонстрацій у Венесуелі. В часі студій в Лондоні оснував студентський інтернаціонал. Брав участь у Триконтинентальній конференції в Гавані на Кубі. Там у вишкільному таборі під командою старшини КҐБ Семьйонова засвоїв собі тактику міської партизанки. В Лондоні виготовив листу 500 жидів, призначених на знищення, яка дісталася до рук поліції і Карльос мусів утікати до Франції. За порадою Семьйонова що ним постійно цікавився виїхав до Москви на дальші студії в університеті Люмумби. Як довірений КҐБ, повернувся знову на Захід. Познайомився з палестинським уповноваженим на Европу Гададом — відпоручником Габаша, керівником крайньолівої фракції ПЛО під назвою ПФЛП. Відвідав палестинські терористичні табори і став помічником Гадада. Був старшим екзекутивом міжнародного терористичного департаменту під контролею КҐБ. Кілька місяців керував паризькою централею.

Усі більші европейські акції інспірував Гадад, а переводив їх у життя Карльос, як ось захоплення терористами французької амбасади в Голляндії і т. п. До численних акцій вживав різні міжнародні групи. По блискучій акції, що її перевів з участю тільки шістьох терористів та схопленні 11 міністрів нафтової продукції держав ОПЕК у Відні, яких опісля в Альжирі звільнив за окупом 5 мільйонів долярів.

У 1976 році перейшов на емеритуру. Де він тепер проживає — невідомо. Можливо, що в Москві, або на Середньому Сході. В 1979 році в укритті дав інтерв'ю арабському журналістові про своє бурхливе життя.

Петра Кравзе — німецька жидівка, що її батьки згинули в нацистській ґазовій коморі, а Петру разом з іншими жидівськими дітьми виміняли за шведську сталь. По одруженні вона стала горожанкою Італії. Як терористка була у постійних роз'їздах. За нею пошукувала поліція Німеччини, Італії, Австрії, Франції, Еспанії та Ізраїля. У Цюріху мала склад зброї для европейських терористів. Її називали терористкою сторіччя. Співпрацювала з Фельтрінеллі, Курієлем, Карльосом, Габашем і іншими. Виготовила плян вбивства шаха Ірану. В 1975 році її арештовано у Швайцарії, але заходами впливової італійської Жіночої Ліґи звільнено після двох років ув'язнення. Тепер вона живе в Неаполі, як шанована дама".

Норберт Крехер під впливом виховання батьків, вчасно почав свою революційну кар'єру в „Берлінській Комуні", а згодом у терористичній організації „Рух 2-го червня". По кількох роках оживленої діяльности мусів рятуватися втечею до Швеції, де находилися тисячі політичних біженців і більша кількість терористів із різних країв: Тупамари з Уруґваю, Монтенери з Арґентини, Японські Кадри Червоної армії та палестинці, зокрема банда „Червоного Вересня", що змасакрувала ізраїльських змагунів у Мюнхені. Крехер був у тісному зв'язку з цими усіма бандами. У Швеції брав участь у кількох менших акціях.

По невдалому рейді „Божевільної Бриґади" (в складі якої було шістьох умовохворих, яким казали вбивати для „терапії") на німецьку амбасаду в Стокгольмі, Крехер, за згодою проводу, рішив блискучою атакою — „Операція Лев" стероризувати уряд Швеції та Німеччини. По дбайливій підготові й підборі найкращих терористів склав міжнародну бойову групу з 50-ти людей із 9-ти країн. Її за завданням було схопити шведського міністра еміґрації Ганну Лайон, зажадати звільнення ув'язнених товаришів у Швеції та Німеччині і взяти мільйоновий окуп. Несподіваний арешт Крехера, передача його німецькій владі та засуд на 14 років увязнення в 1979 році закінчив кар'єру одного із найгрізніших терористів.

Найбільше жорстокою й позбавленою усяких людських почувань була німкеня Гавриїла Тідеман Крехер, дружина згаданого Норберта. Її батько — відомий нацист, а вона завзята комуністка. Пройшла основний довший вишкіл у таборі в Південному Ємені. Брала участь у численних нападах, а зокрема у фантастичному схопленні 11 арабських міністрів нафтової продукції держав ОПЕК у Відні. По гострій перестрілці, арештовано її у Швайцарії і в 1977році засуджено на 15 років тюрми.

Авторка звертає окрему увагу на терористичні організації, які загрожують дестабілізацією держав, важливих для боротьби з комуністичною загрозою.

(Продовження буде)

В МІЛЯНО, ІТАЛІЯ, МІСЬКІ ПАРТИЗАНИ ВБИЛИ на вулиці двох поліціянтів, спеціялістів боротьби з міською партизанкою, а одного поранили. Поліціянти стримали на вулиці підозріле їм авто, в якому їхало четверо людей. Затримані вискочили з авта й засипали поліціянтів кулями. Два поліціянти, які були ще в авті, згинули на місці, а той який вискочив з авта, важко поранений. Як звичайно в Італії в таких випадках буває, терористи втекли.

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в ЗСА
КОМІТЕТ ДОМУ

ПОДЯКА

Цією дорогою висловлюємо щиро-сердечну подяку

Панству Мей і Миколі Бойчукам

— властитрелі „Голідей Інн" в Сомервілл, Н. Дж.,

за пожертву в сумі 1.000.00 долярів

на дім Організацій Українського Визвольного Фронту ЗСА в Ню Йорку.

УПРАВА КОМІТЕТУ ДОМУ

ЩИРО ДЯКУЄМО

Отцеві д-рові Остапові Оришкевичеві за відправлення Служби Божої і благословення, хорові „Україна" за чудовий спів під час Богослуження і святочної вечері, його диригентові і майстрові церемонії інж. Богданові Бемкові, управам і членству, які зайнялися влаштуванням вечері, учасникам ювілейного свята

з нагоди 50-річчя нашого шлюбу

в дні 26-го вересня ц. р.,
Родині, Приятелям і Знайомим

за надіслання подарків і письмових привітань — щиросердечно дякують:

ОЛЬГА і ПРОКІП ЛЕВЕНЦІ

Ст. Пітерсбург, Фла., 15-го жовтня 1981 р.

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ і ОРГАНІЗАЦІЙ

шле палкий привіт високо-достойному і глибоко-шанованому борцеві за права поневолених народів у Совєтському Союзі, довголітньому в'язневі совєтських тюрем і психушок, відважному співорганізаторові й співучасникові Московської й Української Гельсінських Груп, Голові Закордонного Представництва Української Гельсінської Групи —

генералові Петрові Григоровичеві Григоренкові

З НАГОДИ ЙОГО 74-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

та шле такі ж побажання Його вірному співробітникові в боротьбі за людські й національні права

Зінаїді Михайлівні Григоренко

З НАГОДИ ЇЇ 72-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ.

Бажаємо Їм багато здоров'я й витривалости.

Голова КУППО — М. ВОСКОБІЙНИК
Секретар КУППО — ВОЛ. ПРОЦИК

СЕКРЕТАРІЯТ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО РУХУ

щиро вітає

Голову Закордонного Представництва Української Гельсінської Групи

генерала Петра Григоровича Григоренка,

довголітнього борця за людські й національні права народів СРСР, а України зокрема,

З НАГОДИ ЙОГО 74-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ.

Дай Боже, Йому ще багато років здоров'я, сил і витривалости в боротьбі проти КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТОКРАТІЇ СРСР.

СЕКРЕТАРІЯТ УДР

ПОВІДОМЛЕННЯ

Українське Патріярхальне Світове Об'єднання (УПСО)

повідомляє, що вийшла друком книжка:

„МАТЕРІЯЛИ МИРЯНСЬКИХ КОНҐРЕСІВ ТА З'ЇЗДІВ УПСО"

яку зредаґував д-р Василь Маркусь

Цей збірник має 136 сторінок та його зложено і видруковано в українській друкарні Ставропігія в Чікаґо. На зміст тієї книжки складаються доповіді, виголошені під час Третього Мирянського Конгресу в Ню Йорку, який відбувся 22-го листопада 1978 року, а саме:

о. д-р ІГОР МОНЧАК — Українська ієрархія та її роля в модерному змаганні за патріярхат;

о. д-р ІВАН ГРИНЬОХ — Українське католицьке духовенство і змагання за патріярхат;

д-р БОГДАН ЦИМБАЛІСТИЙ — Світла і тіні руху за патріярхат;

д-р ВАСИЛЬ МАРКУСЬ — П'ятнадцять років патріярхального руху.

Крім цього збірник включає також інший важливий матеріял, пов'язаний з дією УПСО. Ця книжка — це перший випуск „Бібліотеки Мирянина". Її ціна 5 амер. дол. та її можна замовляти в адміністрації журналу „Патріярхат":

THE PATRIARCHATE
P.O. Box 11012, Philadelphia, Pa., 19141, U.S.A.

Учасники Третього Мирянського Конгресу, які зложили вписовий даток у висоті 10 дол., одержать цей збірник безкоштовно. Тому, що багато учасників при вписі не подали своєї адреси, або у міжчасі її змінили, ми просимо їх подати свою адресу до вище поданої адреси адміністрації Патріярхату. Учасники з Канади можуть писати на адресу канадського представника УПСО:

S. TYMIAK
75 Queen St. North No. 1606, Hamilton, Ont., L8R 3J3

Мешканці Канади можуть замовляти цю книжку безпосередньо в канадського представника УПСО, пересилаючи 5 канад. дол., які включають кошти пересилки. Просимо всіх допомогти нам поширити це видання, а тим самим влегшити появу дальших випусків.

ХВИЛИНА СПІЛЬНОЇ МОЛИТВИ 1-ГО ЛИСТОПАДА

1. За 25-річним звичаєм об'єднуємося всі українці християни в дні 1-го листопада в нашім спільнім молитовнім поході, в намірі нашої переслідуваної Церкви, та за відродження християнської України.

2. Час молитви за традицією синхронізований так, щоб ми в молитві об'єдналися всі дослівно в тій самій хвилині, де б ми не були і що б не робили.

Час молитви подуманий із думкою про Рідні Землі, щоб і там всі змогли помолитися спокійно, коли всі вдома, після праці, чи десь далеко насамоті, де їм в молитві ніхто не перешкодить. Отже, Молитву визначено на 22-гу годину ввечері в Україні. Тій годині відповідає 20-та година середньоевропейського часу, отже 8-ма година вечора Німеччина, Австрія, Італія, Бельгія, Еспанія тощо, 19-та год.: Англія, Буенос-Айрес, Аргентина та Ріо-де-Жанейро, Бразилія; 16-та год.: Монтреаль, Торонто, Ню Йорк, Філядельфія, Вашінгтон; 14-та год.: Чикаго, Міннеаполіс, Вінніпег; 13-та (перша год. по пол): Сан Франсіско, Лос Анджелес, Ванкувер, 11-та год. вранці, (Східна Австралія (Сідней) - 6-та год. ранку наступного дня, 2-го листопада, подібно у Новій Зеляндії - 8-ма год. ранку наступного дня, 2-го листопада.

3. Щорічний молитовний похід заініційовано вперше 1955 року у 25-річчя знищення УАПЦ в десятиріччя арешту українських католицьких Владик. Спільна доля наших церков, спільні мученики за віру предків, спільне бажання відродити прадідну віру пропонують нам всім спільно помолитися на чужині за Божий мир на землі нашій, щоб і вони могли вільно жити, спільно і свобідно визнавати Бога в Україні, як і ми Йому поклонятися від тисячоліття, та закликаємо ієрархів, духовенство і вірних до відсвяткування спільно тисячоліття Хрищення України.

4. Впродовж 25-ох років, які минули з хвилини першої спільної молитви, посьогодні організують її спільно, або окремо. Кожен повинен не тільки сам брати участь у молитві, але активно організувати все своє довкілля, щоб усі українські миряни включилися в молитовний похід. Не сміє бути ніодного українця, що не помолився б разом із нашим загалом: за переслідувану Українську Церкву, за її керманичів, за наших геройських мучеників, за всіх терплячих на засланні, по тюрмах, по концтаборах, за їх мужність, витривалість у вірі, за перемогу правди, за відродження християнської України; за нашу єдність і згоду та за щасливий поворот на наші рідні землі.

5. Витворився звичай, що на спільну молитву збираємося в одному місці (найкраще в церкві, каплиці чи в домашній молитовниці, залежно від обставин) часто молитви проводить священик. Коли священика немає, тоді молитву проводить хтось із досвідчених мирян. Там, де ми не можемо зібратися на спільну молитву, молимося самі. Залежно від обставин і умов, відриваємося на хвилину від праці, завжди пам'ятаючи про точний час, щоб злучитися спільно духом зі всім українським народом і спільно молити Всевишнього Бога, Його Сина Ісуса Христа, Святого Духа і Матір Божу за вислухання наших молитов.

6. Накінець помолимося також за Митрополита Андрея Шептицького і щасливе та скоре переведення беатифікації.

Український Християнський Рух
(Північнозахідня гемісфера)

Д-р Михайло Головатий

У „книзі гостей" буде підпис Кардинала Рубіна

Перебуваючи на відвідинах у ЗСА, а зокрема по українських католицьких святинях, оселях та монаших згромадженнях, Кардинал Владислав Рубін, Префект Священної Конгрегації для Східних Церков, був гостем Сестер Василіянок у Філядельфії, де поставив свій підпис у „книзі гостей" у манастирі Сестер Василіянок. На світлині Кардинал кладе свій підпис в книзі, Владика Василь Лостен і Мати Теодосія приглядаються підписуванню.

„Нумо..."

(Продовження зі стор. 2-ої)

газети „Правда України" з 17-го вересня) із злобою і ненавистю пише про акти дружелюбности між євреями і українцями на Заході", — пишеться в коментарі редакції „Новый Американец". А про висновок нам, українцям, довго не треба міркувати: наш висновок той сам, що і авторів згаданих статтей у „Новом Американце" — ми повинні продовжувати позитивну працю в напрямку тривалої співдружности обох народів, що живуть пліч-о-пліч в Україні й житимуть так само пліч-о-пліч в майбутньому. Добросусідські взаємини помiж обома нашими народами — є конечністю.

ФУНДАЦІЯ УВУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Фолкльорама Вінніпеґу

Цьогорічна, 12-та з черги, Фолкльорама мала 37 павільйонів, з яких були два українські: Київ, під патронатом КУК при вулиці Джефферсон, і Львів, організований Товариством Об'єднаних Українців Канадців (ТОУК) у робітничім комуністичнім домі на розі вулиць Причард і МекҐреґор.

Цей „кольоритний фестиваль народів" розпочався концертом у залі Сторічча Канади з участю посадника міста, представників федерального і провінційного урядів, членів Мистецької Ради і дирекції Фолкльорами. Режисером і музичним керівником був Тед Комар. Його оркестра творила музичне оформлення вечора. Виступали репрезентативні вокальні і танкові ансамблі, хор ім. О.Кошиця та інші. Під час концерту представлено посадників і кандидаток на королеву Фолкльорами 1981 року. Посадником Києва був д-р С.Радчук, а кандидаткою на королеву — Л.Продан.

За пресовими звідомленнями „Фрі Прес" та звітодавців радіо і телестанції Київ був одним з найпопулярніших павільйонів Фолкльорами, в якому виступали кращі ансамблі українського танцю - „Орлан" і „Русалка" (при УНО) „Зірка" з Довфину, хор ім. О.Кошиця під управою В.Климкова, кілька солістів (-ок) тощо. Програму заповідав адв. А. Оґаренко двома мовами. Музичне оформлення — Теда Комара.

Між різними виставками різьби, кераміки, вишивки, тканини,народних інструментів, печива, писанок та інших, вирізнялась виставка вибраних творів Петра Кури, відомого мистця карикатур і живопису, влаштована Осередком Української Культури і Освіти.

Як слушно відмічала преса, в усіх павільйонах Фолкльорами помічалась цього року слаба програма, занепад мистецького рівня, повторення з минулих літ, перевага танців, немалий гін до страв і напитків і погоня за „бизнесом".

Пора б аранжерам павільйонів призадуматись над піднесенням мистецького рівня багатокультурної спадщини народів Канади.

Д.Яремчук

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

за спокій і вічну пам'ять душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства

Впреп. о. декан Петро Огірко відслужить Заупокійну Святу Літургію, в п'ятницю, 30-го жовтня 1981 року, о год. 9-ій рано, в УКЦеркві Царя Христа, в Бостоні, Масс., за Блаженної Пам'яті:

АНТОНА БЕРЕГУЛЬКУ	ПЕТРА ДРАГАНА
мгр-а АДАМА ГОРДИНСЬКОГО	МИХАЙЛА КРИЖАНІВСЬКОГО
проф. ІВАНА ҐОЛЕМБІЙОВСЬКОГО	д-ра МИХАЙЛА СТЕФАНОВА
ТЕОДОРА ГУРАЛЯ	ВАСИЛЯ ФЕДЕРКА
ЮЛІЮ ДЕЦИК	ГРИГОРІЯ ХРУЩА

Впреп. о. протопресв. Іван Ткачук відслужить Заупокійну Святу Літургію, в суботу, 31-го жовтня 1981 року, о год. 10-ій рано, в УПЦеркві Всіх Святих, в Ню Йорку, Н. Й., за Блаженної Пам'яті:

СОФІЮ ГОДОВАНЕЦЬ	СТЕПАНА ЛЕВКОВИЧА
ІЛЬКА ГОРНЯКА	КОНСТАНТИНА ЛІЩИНСЬКОГО
проф. ІВАНА ГУТНИКЕВИЧА	МИХАЙЛА ЛИСОГОРА
д-ра ЯРОСЛАВА КОКОРУДЗА	ПЕТРА ЛОБУРА
	МИКОЛУ ЯРЕМКА

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померших наших друзів. Де б Ви не були, помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

✝

У глибокому смутку подаємо до відома, що

бл. п.

ОМЕЛЯН СТЕЛЬМАХ

ІНЖ. МЕТАЛУРҐ,
народжений 1927 року в Галичині,
мій Любий ЧОЛОВІК, Дорогий БАТЬКО, БРАТ і ЗЯТЬ,
після короткої, важкої недуги, відійшов від нас у Вічність
24-го вересня 1981 року у Ване Айкель, Західня Німеччина.

ПОХОРОН відбувся 1-го жовтня 1981 року, після ЗАУПОКІЙНОЇ СЛУЖБИ БОЖОЇ в Катедральному Храмі в Мюнхені. Спочив Покійний на українській частині Вальдфрідгофу в Мюнхені.

Дружина — МАРТА ДОБРЯНСЬКА-СТЕЛЬМАХ з дітьми РОМАНОМ і МЕЛЯНІЄЮ

Брати:
ОСИП з дружиною МОТРЕЮ і родиною
ПЕТРО з дружиною ІВАНКОЮ і дітьми
ТЕОДОР з дружиною ЛЮБОЮ і дітьми

Тесть — МИХАЙЛО ДОБРЯНСЬКИЙ
Ближча і дальша Родина в Україні і на еміґрації

✝

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями та Знайомими,
що дня 22-го вересня 1981 р., на 82-му році життя,
заосмотрений Найсвятішими Тайнами, після тяжкої недуги
відійшов у Вічність

наш Найдорожчий
МУЖ і БАТЬКО

бл. п. інж. аґроном

ВАСИЛЬ ЖОЛНЄРЧУК

ПОХОРОН відбувся 25 вересня 1981 р. на кладовищі св. Йосифа у Fort-Erie.

Залишив у смутку:

дружину — ЗИНОВІЮ
і сина — ПАВЛА

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У пам'ять моєї Дорогої СЕСТРИ

бл. п. Софії Малиновської

що трагічно померла дня 3-го жовтня 1981 р. в Пармі, Огайо, складаю:

200 дол. на Фонд Будови Церкви св. Йосафата в Пармі;
200 дол. на Гарвардський Центр Українських Студій;
100 дол. на Фонд Будови Українського Крайового Собору в Вашінгтоні, Д. К.

Бруклин, Н.Й. Осип ОРИШКЕВИЧ з дружиною Лідією

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 22-го серпня 1981 року,
на 82-му році життя, відійшов у Вічність

наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

АНТІН ПРОЦЬКІВ

ДОКТОР МЕДИЦИНИ,
уродженець Шаяківці в Україні.

У нашому безмежному болю, ми зазнали багато співчуття і розради від Рідних, Приятелів і Знайомих. Їм усім складаємо цією дорогою нашу сердечну подяку.

Ми глибоко вдячні о. Крилошанинові Богданові Смикові за молитви, похоронні відправи й за теплі, щирі слова над домовиною Покійного в церкві.

Зокрема дякуємо Товаришеві зі студій Вп. Докторові Володимирові Коґутякові за зворушливе прощальне слово від себе й від Лікарського Товариства Північної Америки над відкритою могилою. Д-рові Ґарбовському за лікарську опіку в шпиталі.

Дякуємо за пожертви в пам'ять Покійного на сплату нашої Церкви, як також за пожертви на відправлення Служб Божих.

Хай Всевишній Господь нагородить Всіх Вас сторицею, а Покійному нехай земля Вашінгтона буде легкою!

Дружина — КАРЛА з дому СЬОКАЛО
Син — ОРЕСТ із родиною
Дочка — МАРТА з родиною

Замість квітів на свіжу могилу, зложили пожертви:

на ФОНД СПЛАТИ ЦЕРКВИ в Ютиці:

Орест Процьків	$250.00	Марсі. псих. сентер	10.00
Секюрітн Пацифік, Інк.	100.00	І. А. Бекерські	10.00
Приятелі Марти з праці	32.00	Веслі Мек Кучен	10.00
О. О. Смики	50.00	В. В. Велички	5.00
Д-р В. Коґутяк	25.00	Синді Адасек	5.00
І. В. Возний	25.00	П. В. Сліпи	5.00
Є. Давидович	25.00	Ч. Баджес	5.00
Доналд Серi	15.00	Разом	$572.00

на ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА:

К. Процьків $100.00

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД:

К. Процьків $100.00

Замість квітів на свіжу могилу мого Спонзора

бл. п. Петра Тибора

учасника Української Визвольної Війни

складаю 200.00 долярів

на НАУКОВЕ Т-во ім. ШЕВЧЕНКА в Ню Йорку

Родині Покійного — найщиріші співчуття.

Д-р Константин КЕБАЛО

Висловлюючи глибокі вислови співчуття Родині Покійного

бл. п. Теодора Людкевича,

замість квітів на Його могилу
складаємо 30.00 долярів
на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД.

Н. Гейвен, Конн. Інж. Роман і Ірена ЛАВРОВИЧ

✝

Ділимося сумною вісткою, що в Україні, несподівано відійшов у Вічність

бл. п.

о. ОМЕЛЯН КВІТ

відданий Українській Церкві і Українському Народові священик.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Братанок — ЗИНОВІЙ

✝

Ділимося сумною вісткою з Приятелями, Знайомими та цілою Українською Громадою,
що в середу, 16-го вересня 1981 року, ненадійно,
на 75-му році свого трудолюбивого життя, в Торонті,
Канада, упокоївся

наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

д-р АНДРІЙ ФЕДИНА

ЛІКАР

народжений в Черняві, Мостиського повіту, Зах. Україна.

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ відбулися в суботу, 19-го та неділю, 20-го вересня 1981 р. в похоронному заведенні Кардинала при вул. Аннет.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужено в понеділок, 21-го вересня ц.р. в Церкві св. Покрови при вул. Лідс в Торонті, Канада, з участю Преосв. Кир Ізидора та 9-ти священиків, звідки Тлінні Останки Покійного перевезено і похоронено на цвинтарі Парк Лавн в Торонті.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

дружина — ОЛЕКСАНДРА
сини:
д-р РОМАН з дружиною ДОЗЕЮ
ЛЮБОМИР
ЮРІЙ з дружиною ОКСАНОЮ
внуки — ОЛЕНКА, УЛЯНА, АДРІЯН
та ближча і дальша Родина в Канаді та Україні

Кандидат на губернатора...

(Закінчення зі стор. 1)

пшити навчальну систему публічних шкіл, особливо в ділянці етнічної спадщини, та обіцяв вглянутися в справу перекручень у шкільних підручниках даних про ту чи іншу національну меншину в стейті, зокрема невірності про Україну. Ці невірності повинні бути виправлені.

Разом з конгресменом були присутні на зустрічі ще такі гості: Вілліям Гураль, стейтовий публічний оборонець; Ричард Ледді, демократичний провідник Сассекс повіту; Джан Дж. Кофілд, стейтовий сенатор з Ірвінгтону; Джером Ґреко, кандидат на „фріголдера" з Ессекс повіту, та інші. На зустрічі виборці ставили питання кандидатові й висловлювали свої побажання. В мистецькій програмі грали на фортепіяно два 12-річні учні української католицької школи у Нюарку Марко Дацківський і Роман Білевич.

З короткими промовами виступили ще Бернард Мадрак, асистент менеджера виборчої кампанії Флоріо; Богдан Мак, Іван Хомко, Ярослав Янчик, Й. Лисогір, Пітер Іглер і Роксоляна Поттер.

Окремо про погляди кандидата Джіма Флоріо про етнічні справи є в обіжнику від Кокусу Східньоевропейських Демократичних Провідників. У цьому обіжнику Богдан Витвицький і Віктор Лапичак повідомляють, що Джеймс Флоріо чітко визначив свою підтримку справі стейтової акредитації етнічним суботнім школам у стейті. Тобто, — він хоче признати учням, які відвідують іншомовні школи в стейті, кредити для вступу на дальшу науку в коледжах і університетах.

Така акредитація не має прецеденту в стейті; згідно з нею було б признано кредити для коледжу всім учням, які відвідують і кінчають акредитовані етнічні школи. Іспитування для акредитації переводив би Департамент вищої освіти стейту.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

РЕКОРДИ, ЗДОБУТІ ПІД ЧАС 25-их ПЛАВАЦЬКИХ ПЕРШОСТЕЙ УСЦАК 1981

Кожного року учасники плавацьких першостей УСЦАК встановляють нові рекорди. У цьогорічних першостях три нові рекорди встановив Марко Слиж, змагун УСВТ „Ч.Січ" у групі юнаків 15-річних і старших 50 м. довільним стилем 28.3 сек.; 100 м. довільним стилем 1 хв., 3.5 сек.; 100 м. змінним стилем 1 хв. 10.2 секунди.

Рома Кушнір, змагунка станиці Пласту Ню Йорк, осягнула два рекорди—у групі юначок 13-14 років: 50 м. довільним стилем 31.3 сек.; 50 м. грудним стилем 40.2 сек.

Григорій Кушнір, змагун станиці Пласту Джерзі Ситі здобув один рекорд у групі хлопців 11-12 років: 25 м. грудним стилем 20.9 сек.

Аліна Каздоба, змагунка УСВТ „Ч.Січ" у групі юначок 15 років і старших здобула один рекорд: 100 м. довільним стилен 1 хв. 16.2 сек.

Катя Білон, змагунка КЛК у цій же групі встановила новий рекорд УСЦАК 100 м. змінним стилем 1 хв. 37.4 сек.

Нові рекорди здобули також гінці. В групі хлопців 11-12 років, 4Х25 м., довільним стилем гінці Пласту осягнули час 1 хв. 17.1 сек. (О.Лебедович, П.Клим, Г.Кушнір та Р.Якубович).

Юнаки в групі 15 років і старших : М.Слиж, І.Пономаренко, В.Каздоба і М.Ковалюк—УСВТ „Ч.Січ" 4Х 50 м., змінним стилем подолали за 2 хв. 11.1 сек. Дівчата, 8-10 років, 4Х25 м.: Л. Шмотолоха, Т.Ратич, Л.Городиська і М.Кушнір (Пласт) закінчили за 40.5 сек.

Р.Слиж

УСО „ТРИЗУБ"– ФЕНІКС СК 2:0

У чергових першенських змаганнях в „Мейджор Дивізії" Пенсильванійської Ліги Копаного М'яча І-ша дружина „Тризуба" перемогла „Фенікс" вислідом 2:0. Ведення 1:0 для „Тризуба" здобув Гамміт з подачі Массера. Вислід 2:0 встановив Сантора з подачі Гамміта. В передзмагу резерва „Тризуба" зазнала поразки з резервою „Фенікса" вислідом 1:2. Єдиного ґоля для „Тризуба" здобув МекАлістер.

Молодші юнаки в групі 16 років і молодших програли свою зустріч з клюбом Воррінґтон 2:5. Ґолі для „Тризуба" здобули: Б.Капустяк з подачі Юрчака і М. Качай з карного стрілу.

Учні „Тризуба" програли з учнями Пен Академі СК вислідом 2:6. Ґолі для нашої дружини здобули: М.Головай з подачі Сантора і цей же змагун з карного стрілу. Учнівська дружина „Б" зазнала великої поразки зі своїми однолітками з клюбу Парквуд 1:8. Єдиного ґоля для „Тризуба" стрілив М. Волощук.

Наймолодші „Тризубівці" (9 років і молодші), як і їх старші друзі програли свої змагання з клюбом Челтенгем СК вислідом 1:5. Єдиного ґоля для „Тризуба" в цих змаганнях стрілив Д. Мазуркевич.

Л.Костюк

УСВТ „Ч.СІЧ"—ПЕТЕРСОН БК 1:0

УСВТ „Ч. СІЧ"—ПАЛ ПАССЕЙК 1:0

УСВТ „Ч. СІЧ"—СК „ВІСТУЛА" 1:2

Із трьох останніх першенських ігор в „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі „Ч.Січ" здобула чотири точки, хоч змагалася тільки в останній зустрічі з СК „Вістулою". Дві попередні гри не відбулися з огляду на цьогорічні гострі правила Ліги, згідно з якими змагання мають починатися точно у визначеній годині. Не прибувши на площу змагань 13-го вересня ц.р., клюб Петерсон БК програв воковером 1:0.

Подібну поразку зазнав клюб ПАЛ Пассейк 27-го вересня ц.р., коли „Ч.Січ", судді і глядачі приїхали на їх площу, але вона не була приготована на час змагань. Справжні змагання, врешті, відбулися 27-го вересня ц.р. на виїзді з польським клюбом „Вістула", з яким „Ч. Січ" зазнала першої поразки вислідом 1:2. До перерви вислід був 1:1. Конто ґолів відкрили поляки з карного стрілу, що його досить похопно зарядив суддя після того, як м'яч торкнувся плеча оборонця „Ч.Січі".

Вирівняння для „Ч.Січі" здобув Йогансон, до речі, це єдиний змагун у складі „Ч.Січі" неукраїнського походження. Після перерви обидві дружини продовжували гру в швидкому темпі, в якій більш досвідчені новоприбулі з Польщі професіонали зуміли здобути переможного ґоля.

У кінцевих хвилинах, двократно, воротар і оборонець „Вістули" одчайдушно оборонили свої ворота, відбиваючи м'яч із сильних стрілів Ткача і Микуляка з близької віддалі.

Склад „Ч.Січі": Науменко, Ю.Бакун, Лишик, Микуляк, Колес, Куцина, Благий, Йогансон, Ганич, Калинович, Ткач, Букачевський. З різних перешкод бракувало Чижовича, Фарміги і Охрименка.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Київське „Динамо" відбуло у себе на Олімпійському стадіоні при участі 60.000 глядачів першу зустріч за кубок чемпіонів Европи з клюбом „Трабзонспор" (Туреччина), в якій здобуло перемогу вислідом 1:0. Єдиного ґоля для київлян здобув Блохін. До цих змагань киівляни виступили у такому складі: Михайлів, Коньков, Балтача, Баль, Дем'яненко, Лозинський, Буряк, Євтушенко, Хлус, Безсонів, Веремєєв, Думанський, Блохін. Суддювали австрійські судді: Г.Брюмаєр, Ф.Шагубер і Г.Синкович.

Федір Олійник—діяч і гуманіст

Федір Олійник

Федір Олійник народився 28-го грудня 1901 року в селі Мальки Волинської губернії в родині Дарії і Михайла, в якій було п'ять синів і чотири дочки. Всі вони закінчили середню, а три брати— високу освіту.

Після закінчення змагань за самостійну Україну, в часі совєтської окупації, щоб уникнути мобілізації до Червоної армії, Федір влаштувався на посаду учителя. Під час Зимового походу українських військ він був заарештований за „підпільну петлюрівську організацію" і просидів на допитах півроку у в'язниці ЧК у Житомирі. Вже хворим на тиф він повернувся на старе місце праці, звідки в травні 1922 року втік до Польщі до батьків в околицюЛуцька. Повний запалу віддав себе всеціло громадській праці.

Під проводом сірожупанника, який повернувся у рідні сторони св.п. полковника генерального штабу А.Стефанева , засновує по селах Волині Товариства Просвіти, кооперативи, аматорські гуртки та бере активну участь у політичному житті, за що відмовлено йому громадянство в польській державі.

В 1939 році прийшли на Волинь „визволителі", червоні окупанти. В обличчі нової національної загрози Федір покидає рідне село і повертається до професії юних літ—йде в народну гущу, йде вчителювати в інше село, вкоротці стає директором школи. НКВД довідалось про нього і часто викликало його на нічні переслухування та допити, пригадуючи йому його походження і просвітянську працю.

„Але Бог не без милосердя , а козак не без долі",—згадує ці моторошні часи московської окупації на західньоукраїнські землі наш меценат,—бо не встигли вони мене заарештувати, ані вивезти 25-го серпня, як це було запляновано, бо втікали у поспішному безладдю.

В 1941 році на зміну червоному приходить брунатний окупант. Олійник стає головою управи і завідувачем індустрії в малому волинському містечку. На цьому пості здобуває він ще більше довір'я серед національних меншин, яке виробив собі вже раніше, зокрема серед жидівської меншини, і допомагає всім, чим тільки може у їхній нещасній долі.

В 1943 стає директором повітової молочарні у Володимирі Волинському, куди привіз зі собою врятовану жидівку з чотирирічною дитиною, як нібито свою „дружину". Німці нападають на слід і довелось їм втікати до Ченстохови. Тут він знаходить працю у лябораторії, а жидівка—в Українбанку.

Але в Ченстохові не затримались вони довго, бо знайшлись її і його знайомі, і,щоб не наразитися на евентуальну небезпеку, вони переїжджають на працю до Австрії у місто Кремс, де працюють в маслозаводі. Після їхнього приїздку скоро почали копати окопи біля Відня, бо зближалася большевицька навала. Евакуюються з різними воєнними пригодами і невигодами до Нойбурґу в Баварії в табір втікачів, де згодом зустрічають американські окупаційні війська.

„Моя 'дружина',—пише Олійник,—пішла до маґістрату і зробила завірену заяву, що вона не Олійник, а жидівка Лебенштайн і дістала належну їй національну приналежність і привілеї. В 1949 році вона виїхала до вимріяної Америки до Ню Йорку, куди після шістьох місяцях стягнула і мене"

В Америці жидівська організація Джойнт опікувалася ним, давала фінансову допомогу та радила не поспішати до праці, а вивчати англійську мову. Олійник бере курси англійської мови та наполегливо шукає праці.

Влаштовується він при збиранні металевого лому за 70 центів на годину. Після нещасливого випадку на праці, видужавши, переходить на нову працю до новововідкритої фабрики шоколядних виробів за таку саму платню.

„То була каторжна праця",—згадує про ці перші свої кроки в Америці Олійник і додає, що „багато нашої інтеліґенції пройшло через ту фабричку. Всі вони, через Т-во „Самопоміч" приходили до мене, щоб заробити перші доляри в Америці. Бо мої 'боси' дали мені право підбирати собі робітників, коли я став майстром і форманом нічної зміни".

По двох роках покинув він цю працю, важку і малоплатну, і переходить працювати електротехніком в Асторії. Згодом переноситься з компанією в Лонг Айленд, де працював з дружиною Анною з дому Тромса, з якою одружився в 1956 р.—аж до виходу на пенсію в 1966 році. Того ж року вони переїжджають настало у свою власну хату в Монро, Конектікот. Були щасливі і раділи, що забезпечили свою старість, „але не так воно сталось, як гадалось", з журбою згадує наш меценат, бо 22-го вересня 1976 року, по важкій недузі його дружина відходить у вічність, а він на старші роки залишається осамітненим.

Це коротко життєвий шлях Федора Олійника, мецената української вільної науки, відданого українській справі працівника, людини шляхетної і гуманної.

Це шлях, яким пройшли сотні і тисячі його ровесників, української інтеліґенції і вояків наших визвольних змагань. Це шлях людей, яким доля судила якраз у процесі їхнього особистого зростання і розквіту мати щастя належати до покоління, якому припало двічі творити Українську Державу. На їх очах змінялися окупанти рідної землі, приходили і відходили різні уряди, ширилася анархія.

А вміжчасі у вирі і крутіжі воєнних подій валилися імперії, і на їх руїнах 1918 року творилася Українська Держава.

Процес національного ставання, боротьби, любови, хвилювань і турбот—пережив і глибоко сприйняв молодий Федір, а відлуння цих переживань залишилося у нього чарівним серпанком радісного спомину юних літ на все життя.

Ф.Олійник пройшов тяжкий і цікавий шлях. Шлях, повний труднощів і небезпек. Завдяки своїй настанові, любові рідного народу, вродженій гуманності, так притаманній українському народові, а зокрема його поколінню, пройшов цей шлях гідно і з почуттям гордости може згадувати пройдене.

Вже на схилі віку він належно розпорядився своїм матеріяльним надбанням, розподілив його в такий спосіб, щоб воно вічно служило українському народові і тим ідеалам, для яких він працював із ранніх літ. Федір Олійник свій матеріяльний дорібок життя розділив для української вільної науки нарівно на дві заслужені українські установи: 15 тисяч на Українську Вільну Академію Наук в Америці (УВАН), з призначенням на видання у майбутньому історичних праць визначного українського історика Дмитра Дорошенка, а другі 15 тисяч—для Фундації Українського Вільного Університету в Америці, на майбутні стипендії, студії і готування молодої зміни для українських наукових, громадських і молодечих установ і організацій.

Щоб гідно відзначити щирого українського патріота і гуманіста, як також і його княжий дар для вільної української науки, Управа Фундації УВУ вирішила, щоб в академічному році 1982-83, тобто ще за життя мецената покликати Постійний Стипендійний Фонд ім. Федора і св.п. Анни Олійників. В імені їх фонду буде щорічно приділена стипендія на студії україністики для студентів або учителів шкіл українознавства.

Такі ПСФ управа Фундації УВУ творить для визначних людей української науки і культури і громадських діячів і меценатів.

Петро Гой

СЕРГІЙ БЄЛОГЛАЗІВ ЧЕМПІОНОМ СВІТУ З ВІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

Чемпіон України, СССР, Олімпіяди, київський борець Сергій Бєлоглазів здобув ще одне звання—чемпіона світу з вільної боротьби (57 кґ), що відбулася на початку цього місяця в м. Скопле в Юґославії. Бронзові медалі в цьому чемпіонаті здобули (до 82 кґ) Григорій Данько з Києва і минулорічний чемпіон світу у вазі (100 кґ) Ілля Мате з Донецька. Усі три визначні українські борці були змушені виступати в складі збірної СССР, бо до цих змагань московські окупанти збірної Української ССР не допустили.

(от)

Три атентати...

(Продовження зі стор. 2)

суспільств і народів.

Коли ми, українці, разом з представниками інших поневолених Москвою народів, жахаємося й засуджуємо якнайсуворіше терор проти державних мужів Заходу, то ми можемо жадати від Заходу, щоб він у свою чергу не тільки осуджував переслідування і терор в СССР, але й діяв так, щоб ці переслідування і терор усунути раз навсе.